# Utbildningsinspektion i Sörgärdets skola, förskoleklass och årskurs 1–6

## Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Älvkarleby kommun och besökt Sörgärdets skola den 27-28 november 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper**, **Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida. (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

## Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Sörgärdets skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Sörgärdets skola intervjuades elever, personal, skolledning och föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner och verksamheten i förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

## Beskrivning av skolan

| Sörgärdets skola | Antal elever |
|---|---|
| Förskoleklass | 31 |
| Grundskola | 181 |

Källa: Uppgifterna ovan är skolans egna och gäller för hösten 2007.

I Sörgärdets skola i Älvkarleby kommun finns en förskoleklass och grundskola årskurs 1–6. Klasserna fördelar sig på en klass i varje årskurs. I årskurs 3–6 är klasserna till största del uppdelade i två grupper. Eleverna på skolan kommer från olika delar av kommunen.

Till Sörgärdets skola hör även fritidshem och fem förskolor. Denna rapport omfattar inspektion av förskoleklass och grundskola. Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg behandlas i separat rapport.

## Helhetsbedömning

Inspektörerna har identifierat en rad förbättringsområden för Sörgärdets skola. Bland annat behöver elevernas kunskapsresultat generellt sett förbättras. Resultaten i de nationella ämnesproven har under flera år varit mycket låga särskilt i matematik och svenska. Kunskapsresultaten följs inte upp kontinuerligt på skolnivå i samtliga ämnen. I Sörgärdets skola finns en stark fokusering kring uppföljning av resultat i matematik, svenska och engelska, övriga ämnen följs i alltför liten omfattning upp. Skolans övergripande uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat måste därför förbättras samt läggas till grund för skolans kvalitetsarbete och arbetet med att ge särskilt stöd till alla elever som behöver det.

Oftast råder arbetsro på lektionerna och ordningsregler finns som eleverna känner till. Eleverna ges genom klassråd och elevråd goda möjligheter till inflytande över verksamheten i stort och eleverna upplever att de får gehör för önskemål och synpunkter. Sörgärdets skola uppfattas av elever och personal som trivsam och i stort sett trygg. Lärarna tar alltid tag i problem när sådana uppstår och i undervisningen arbetar man regelbundet med värdegrundsfrågor. Inspektionen visar dock att kränkningar förekommer och att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller författningarnas krav. Skolans arbete med att förhindra mobbning och andra kränkningar, måste därför förbättras.

Rektorn är förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare ansvar för att verksamheten utvecklas mot ökad måluppfyllelse. Inspektionen visar vidare att det på skolan pågår ett utvecklingsarbete kring planering av undervisningen utifrån strävansmålen och det finns en ambition från lärarnas sida att variera undervisningen och att organisera den på olika sätt. Elevernas möjligheter till inflytande i undervisningen och kännedom om utbildningens mål är dock begränsat.

I Sörgärdets skola finns ett i huvudsak väl utvecklat system för att upptäcka och identifiera elever som är i behov av särskilt. Men trots detta, så finns det elever som inte får det särskilda stöd de är i behov av. Detta måste skolan åtgärda.

I förskoleklassen bedrivs en verksamhet av god kvalitet och anpassningar görs till varje elevs behov och förutsättningar.

### Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).

- Alla elever i behov av särskilt stöd ges inte det (4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram för alla elever som behöver särskilt stöd (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Rektorn har inte i tillräcklig utsträckning vidtagit åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling (7-8 §§ lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever och 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med förordningens krav (2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3-4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

### Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Elevernas kunskapsresultat bör förbättras.
- Lärarna bör i sin utvärdering av elevernas kunskaper i högre grad ta sin utgångspunkt i alla ämnen.
- De individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.
- Skolans arbete med att ge eleverna möjligheter till inflytande i undervisningen bör förbättras.
- Skolans arbete med att ge eleverna kännedom om målen bör förbättras.
- Skolans arbete med att anpassa undervisningen till varje elevs förutsättningar och behov bör förbättras.
- Skolans systematiska kvalitetsarbete bör förbättras.

## Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.

- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

# 1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Inspektörerna granskar om utbildningen ger kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Vidare granskas vilka förutsättningar kommun och skola ger för att eleverna ska nå målen.

## 1.1 Kunskapsresultat

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om eleverna tillägnar sig goda kunskaper i förhållande till läroplanens och kursplanernas mål.

**Tabell. Nationella ämnesprov för årskurs 5. Tabellen anger andelen elever som enligt skolans bedömning uppnått målen i ämnesproven i Sörgärdets skola. Dessutom anges andel elever som bedömts uppnått målen totalt i kommunen.**

| | Sörgärdets skola | | | Älvkarleby kommun | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Ämne** | **År 2005** | **År 2006** | **År 2007** | **År 2005** | **År 2006** |
| Svenska | 60 % | 45 % | 65 % | 49 % | 59 % |
| Engelska | 85 % | 82 % | 68 % | 66 % | 76 % |
| Matematik | 78 % | 50 % | 58 % | 66 % | 68 % |

Källa: skolans och kommunens egna uppgifter

**Kommentar**:

I Sörgärdets skola läggs fokus på ämnena matematik, svenska och engelska när det gäller uppföljning och utvärdering av elevernas resultat. Enligt skolans statistik har resultaten på de nationella ämnesproven legat lågt under åren 2005-2007 och då särskilt i matematik och svenska. Resultaten i svenska har varierat mellan 45 och 65 procent när det gäller hur stor andel av eleverna som uppnått målen. Resultaten i matematik har försämrats från 78 procent 2005 till 58 procent 2007. Rektorn uppger att resultaten kan bero på att eleverna haft en dålig dag och att flera elever legat på gränsen till att bli godkända. På skolan finns inte någon övergripande redovisning av kunskapsresultaten i samtliga ämnen för årskurs 5.

## 1.2 Uppföljning av kunskapsresultaten

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om resultatet av skolans verksamhet följs upp kontinuerligt så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om lärarna använder resultaten från de nationella proven för att analysera och främja elevernas kunskapsutveckling,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla årskurser.

***Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:***

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|---|---|---|---|
| | X | | |

**Motivering:**

Lärarna mäter enskilda elevers kunskapsutveckling genom läsutvecklingsschema (LUS) och nationella ämnesprov i svenska för att analysera elevernas språkliga kunskapsutveckling. Lärarna följer även upp och utvärderar resultaten i nationella ämnesprov i matematik och engelska. Skolan måste dock enligt inspektörerna arbeta med nedan redovisade områden, varför uppföljningen av kunskapsresultaten sammantaget bedöms hålla mindre god kvalitet.

Uppföljning av skolans verksamhet. Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till bland annat de nationella målen i årskurs 5. Det är således nödvändigt att en samlad bild finns av elevernas resultat på skolnivå. I Sörgärdets skola finns inte utöver resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 5, någon samlad bild av hur stor andel av eleverna som uppnår de nationella målen i årskurs 5 i kursplanernas samtliga ämnen. Inspektörerna bedömer att skolan saknar en samlad bild av elevernas kunskapsutveckling, varför skolans övergripande uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat måste förbättras. Dessa resultat bör ligga till grund för skolans kvalitetsarbete och arbetet med att upptäcka och ge särskilt stöd till elever.

## 1.3 Bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om lärarna utvärderar varje elevs kunskapsutveckling utifrån kursplanernas mål i samtliga ämnen,

- om kontinuerliga utvecklingssamtal, med stöd av den individuella utvecklingsplanen, genomförs samt att ett samtal förs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,

***Bedömning av området Bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat:***

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|---|---|---|---|
| | X | | |

**Motivering:**

I Älvkarleby kommun pågår ett utvecklingsarbete kring mål, bedömningar och upprättande av individuella utvecklingsplaner. Utvecklingssamtal förs varje termin och individuella utvecklingsplaner upprättas. Nedanstående bör dock åtgärdas, varför området bedömning, betygsättning och kommunikation av resultat sammantaget bedöms hålla mindre god kvalitet.

**Utvärdering av varje elevs kunskapsutveckling**

Enligt läroplanen ska lärarna utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen. I Sörgärdets skola följer lärare upp elevernas kunskapsutveckling gällande matematik, svenska och engelska. Uppföljningar i alla ämnen görs dock inte av alla lärare. Uppföljning och utvärdering måste ske i samtliga ämnen och enligt inspektörerna bör lärarna i högre grad ta sin utgångspunkt i samtliga kursplanemål.

**Individuella utvecklingsplaner**

Enligt grundskoleförordningen ska en individuell utvecklingsplan (IUP) upprättas för varje elev vid utvecklingssamtalet. I Sörgärdets skola upprättas utvecklingsplaner av varierande kvalitet och i de exempel som inspektörerna tagit del av saknas en tydlig koppling till kursplanernas mål. Fokus ligger på matematik, svenska och engelska medan övriga ämnen inte beaktas av alla lärare. Inspektörerna vill påpeka vikten av att det i de individuella planerna ska framgå vilka insatser skolan planerar för eleven och hur dessa insatser tar sin utgångspunkt i de nationella målen. Inspektörerna bedömer att arbetet med de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras. Stöd för hur en individuell utvecklingsplan kan upprättas finns i Skolverkets allmänna råd och kommentarer för individuella utvecklingsplaner. (SKOLFS 2006:10)

## 1.4 Genomförande av utbildningen

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans verksamhet,
- om organisation och varierade arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,

- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om alla som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället.

***Bedömning av området Genomförande av utbildningen:***

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|---|---|---|---|
| | X | | |

**Motivering**:

Ett utvecklingsarbete pågår i kommunen kring planeringen av undervisningen utifrån strävansmålen. Lärarna är i stort sett medvetna om vikten av att variera sin undervisning och att organisera den på olika sätt. Eleverna ges genom elevrådet goda möjligheter till inflytande och de ger flera exempel på att ha fått gehör för sina önskemål. Skolan bör dock arbeta med nedanstående förbättringsområde, varför området genomförande av utbildningen bedöms hålla mindre god kvalitet.

**Inflytande och ansvarstagande**

I läroplanen anges att eleverna ska få reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. I Sörgärdets skola utgår lärarna företrädesvis från sin egen planering. I intervjuer med elever och lärare framkommer att det är lärarna som till största delen bestämmer undervisningens innehåll och utformning. På vissa lektioner får eleverna välja vad de vill arbeta med och i vilken ordning. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att ge elever möjligheter till inflytande i undervisningen bör förbättras.

För att eleverna ska ha möjlighet till inflytande och ansvarstagande gällande sin utbildning behöver de ha kännedom om de mål som styr utbildningen. Inspektörerna bedömer att eleverna i Sörgärdets skola inte har tillräcklig kännedom om målen över sin utbildning, vilket bör förbättras.

## 1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov,
- om skolan uppmärksammar och hjälper elever i behov av särskilt stöd,
- om åtgärdsprogram alltid upprättas vid särskilda stödinsatser.

***Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:***

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|---|---|---|---|
| X | | | |

**Motivering:**

I Sörgärdets skola finns enligt inspektörernas bedömning ett i huvudsak väl utvecklat system för att upptäcka och identifiera elever som är i behov av särskilt stöd. Åtgärdsprogram upprättas för de elever som är i behov av stöd i matematik, svenska, engelska och vid sociala problem. Nedanstående bör dock åtgärdas, varför området anpassning av skolans verksamhet till elevers behov sammantaget inte bedöms hålla godtagbar kvalitet.

**Anpassning till varje elevs förutsättningar och behov**

All undervisning ska enligt läroplanen utgå från varje elevs förutsättningar, erfarenheter och behov. Inspektörerna kunde notera att undervisningen i Sörgärdets skola generellt i liten grad är anpassad till alla elevers olika behov. Ett flertal elever uppger också att de med vissa undantag förutsätts arbeta på samma sätt och med samma uppgifter men att omfattningen kan variera utifrån den enskilde elevens förmåga. Detta bekräftas även av lärare i intervjuer och av inspektörernas iakttagelser. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att anpassa undervisningen till alla elevers förutsättningar, erfarenheter och olika behov bör förbättras.

**Elever i behov av särskilt stöd**

Enligt läroplanen ska undervisning och elevvårdsverksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver för att nå målen för utbildningen. I Sörgärdets skola finns väl utvecklade rutiner för att identifiera vilka elever som är i behov av särskilt stöd. De elever som riskerar att inte nå målen i svenska, engelska och matematik får hjälp av skolans speciallärare eller specialpedagog. Skolledning och lärare uppger dock att det finns elever som är i behov av särskilt stöd men som i tillräcklig omfattning inte får detta på grund av bristande resurser. Detta är enligt inspektörerna inte förenligt med förordningen och måste åtgärdas.

**Upprättande av åtgärdsprogram**

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att åtgärdsprogram utarbetas om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. I Sörgärdets skola upprättas åtgärdsprogram företrädesvis för de elever som riskerar att inte nå målen matematik, svenska och engelska eller har sociala problem. Åtgärdsprogram har vid några tillfällen upprättats i annat ämne. Inspektörerna bedömer att åtgärdsprogram måste upprättas för samtliga ämnen om det framkommer att elever är i behov av särskilda stödåtgärder.

# 2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att hos eleverna utveckla normer och värden i enlighet med styrdokumenten för vårt skolväsende.

Enligt skollagen ska utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna ska utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna ska också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden och eleverna ska kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

## 2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- förekomsten av trakasserier eller annan kränkande behandling,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal och elever,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med bestämmelserna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

***Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:***

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|---|---|---|---|
| X | | | |

**Motivering:**

Sörgärdets skola beskrivs av elever som trygg och trivsam. Arbetsro råder på lektionerna och vuxna finns att tillgå om något problem uppstår. I undervisningen bedrivs ett regelbundet värdegrundarbete. Trots detta ges exempel på att mobbning och kränkningar förekommer. Nedan redovisas de områden som därför måste förbättras, varför området normer i studiemiljö och samvaro inte bedöms hålla godtagbar kvalitet.

**Förekomst av trakasserier eller annan kränkande behandling**

Enligt skollagen ska den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Trots att Sörgärdets skola uppfattas som trygg beskriver både elever, personal och föräldrar att mobbning och kränkningar förekommer. Inspektörerna noterar att det genom skolans likabehandlingsgrupp pågår arbete för att komma till rätta med de mobbningsärenden som finns på skolan. Enligt inspektörernas bedömning måste rektorn omgående vidta åtgärder så att kränkningar vid skolan upphör.

**Likabehandling**

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska en likabehandlingsplan upprättas på varje skola. Planen ska utgå från en kartläggning av den egna verksamhetens behov, åtgärder ska redovisas och den ska följas upp varje år. Planen ska arbetas fram i samråd med elever och personal. För kommunen centralt finns en likabehandlingsplan som enligt skolledningen fungerar som ett ramverk för de planer som skolorna tagit fram. För Sörgärdets skola finns en ”kompletterande” likabehandlingsplan som inte uppfyller författningarnas krav. Planen saknar en beskrivning av planerade åtgärder utifrån en kartläggning av skolans behov. Saknas gör även en tydlig ansvarsfördelning mellan skolledning och övrig personal, konkreta rutiner för akuta och hur elever och personal ska agera om en vuxen kränkt en elev. Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen måste utvecklas. Vid framtagandet och utvecklandet av planen måste skolan beakta författningskravet på barns och elevers delaktighet.

# 3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas verksamhetens ledning och personal och om kommunen och skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur kommunens och skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

## 3.1 Rektors ansvar

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om rektor är förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten utvecklas i riktning mot de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

***Bedömning av området Rektors ansvar:***

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|---|---|---|---|
| | | X | |

**Motivering:**

Rektor bedöms vara väl förtrogen med verksamheten och rutinerna vid beslutsfattande är tydliga. I Sörgärdets skola har biträdande rektorn det operativa ansvaret för skolverksamheten. Detta gör att rektorns ansvar som pedagogiska ledare för verksamheten kan uppfattas som otydligt, vilket också lärarna påtalar. Inspektörerna vill påpeka att en fördelning av ansvaret för skolverksamheten mellan rektorn och biträdande rektorn inte får begränsa rektorns ansvar och skyldigheter enligt skolförfattningarna. Inspektörerna bedömer därför att rektorns ansvar som pedagogisk

ledare kan förtydligas. Området rektors ansvar bedöms dock sammantaget hålla god kvalitet.

## 3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att professionellt kunna utföra sina arbetsuppgifter,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

***Bedömning av området Personalens utveckling och kompetens:***

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|---|---|---|---|
| | | X | |

**Motivering:**
Alla lärare i Sörgärdets skola har pedagogisk högskoleutbildning och undervisar huvudsakligen i de ämnen de har utbildning i. De ges även bra kompetensutveckling som är kopplad till skolans identifierade utvecklingsområden. Rektorn har pedagogisk högskoleutbildning samt rektorsutbildning. Skolans pedagogiska personal bedöms i stort sett ha nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen. Området personalens utbildning och kompetensutveckling bedöms sammantaget hålla god kvalitet.

## 3.3 Tillgång till utbildning

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och om den erbjudna undervisningstiden kan redovisas,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som innebär en ringa kostnad.

***Bedömning av området Tillgång till utbildning:***

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|---|---|---|---|
| | X | | |

**Motivering:**

Lokaler och läromedel bedöms hålla god kvalitet. Utbildningen är avgiftsfri. När det gäller nedanstående område måste dock åtgärder vidtas, varför området tillgång till utbildning bedöms hålla mindre god kvalitet.

Valmöjligheter. Enligt grundskoleförordningen ska undervisning i svenska som andraspråk anordnas för elev som behöver det. I Sörgärdets skola finns behov av undervisning i svenska som andraspråk, vilket dock inte ges. I dagsläget erbjuds extra stöd i svenska. Inspektörerna vill i sammanhanget framhålla att svenska som andraspråk är ett eget ämne med egen kursplan och ska anordnas i stället för undervisning i svenska för de elever som behöver det. Rektorn är den som ska besluta om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. Undervisningen i svenska som andraspråk måste anordnas för de elever som bedöms ha behov av det.

## 3.4 Kvalitetsarbete

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med syftet att nå målen i styrdokumenten,
- om det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

***Bedömning av området Kvalitetsarbete:***

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|---|---|---|---|
| | X | | |

**Motivering:**

Enligt inspektionens bedömning finns vissa svagheter i skolan kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning. Nedanstående områden behöver förbättras, varför området kvalitetsarbete bedöms hålla mindre god kvalitet.

**Systematiskt kvalitetsarbete**

I Sörgärdets skola bedrivs enligt inspektörernas bedömning ett kvalitetsarbete utifrån de kommunövergripande områden som redovisas i skolans kvalitetsredovisning. Det finns dock inom verksamheten även behov av ett systematiskt kvalitets-

arbete för att följa upp, analysera, bedöma resultat och planera åtgärder för skolan utifrån detta. Inspektörerna bedömer att det i Sörgärdets skola inte finns något systematiskt kvalitetsarbete gällande uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i samtliga ämnen och planering av åtgärder för att nå nationella mål vilket bör förbättras.

**Kvalitetsredovisning**

Enligt en särskild förordning ska varje skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Det är svårt att i Sörgärdets skolas kvalitetsredovisning identifiera något övergripande utvecklingsarbete utifrån skolans egna behov. I redovisningen finns inga kunskapsresultat utöver svenska, matematik och engelska redovisade. Kvalitetsredovisningen i Sörgärdets skola bör på ett tydligare sätt beskriva kopplingen mellan nationella mål, redovisning av skolans resultat, utvärdering, bedömningar av dessa samt åtgärder för ökad måluppfyllelse. I förordningen ställs även krav på elevers och personals delaktighet i arbetet med kvalitetsredovisningen. Skolans kvalitetsredovisning bedöms inte uppfylla förordningens krav, vilket måste åtgärdas. Stöd för hur kvalitetsredovisningar kan upprättas finns i Skolverkets allmänna råd och kommentarer för kvalitetsredovisningar (SKOLFS 2006:18).

Stockholm 31 mars 2008

Ann-Sofi Pihlgren

Jane Åslund